

El papel de las Entidades Locales en la custodia del territorio
Madrid, 27 de septiembre de 2018

FEDERACION ESPAÑOLA DE
MUNICIPIOS Y PROVINCIAS

El papel de las Diputaciones en la custodia del territorio: La experiencia de la Diputación de Barcelona

Carles Castell Puig

Gerencia de Espacios Naturales
Area de Territorio y Sostenibilidad
Diputación de Barcelona

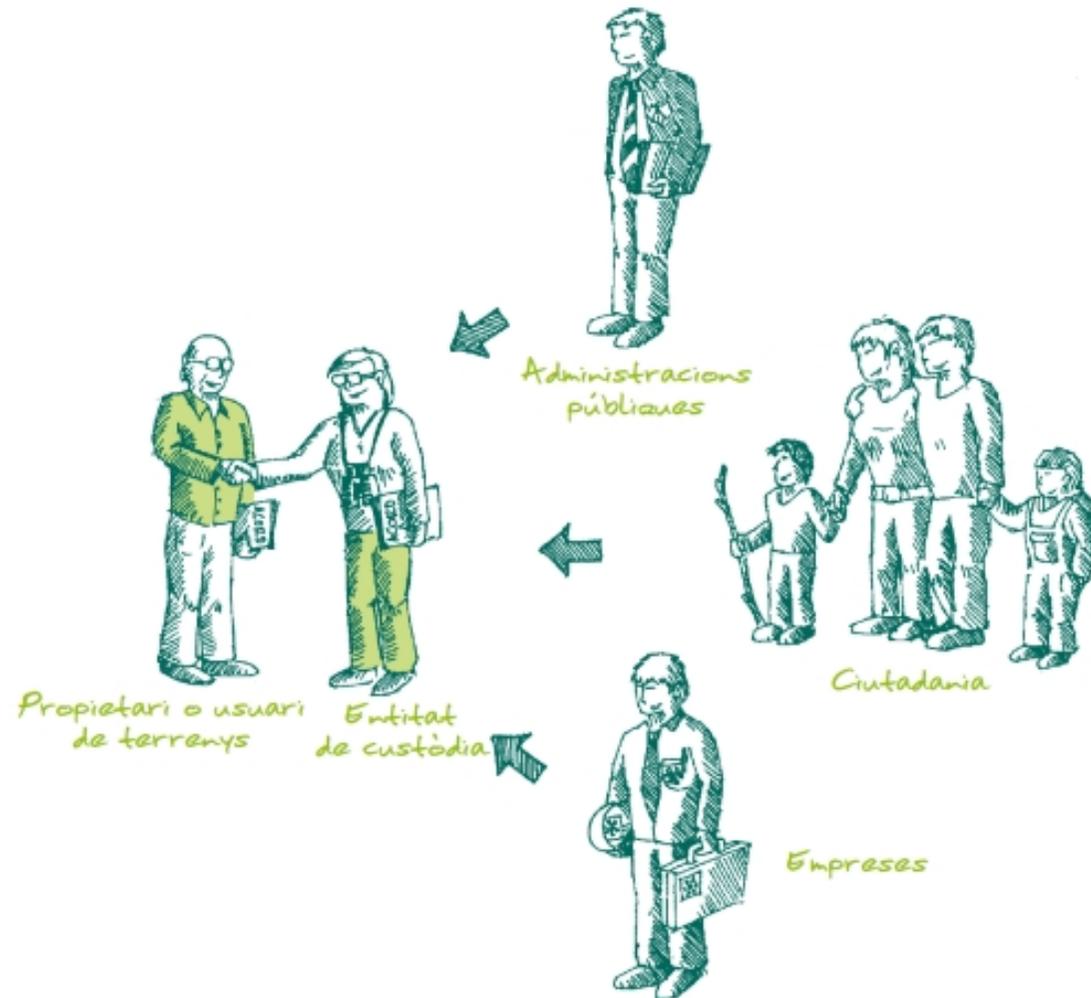

**Diputació
Barcelona**

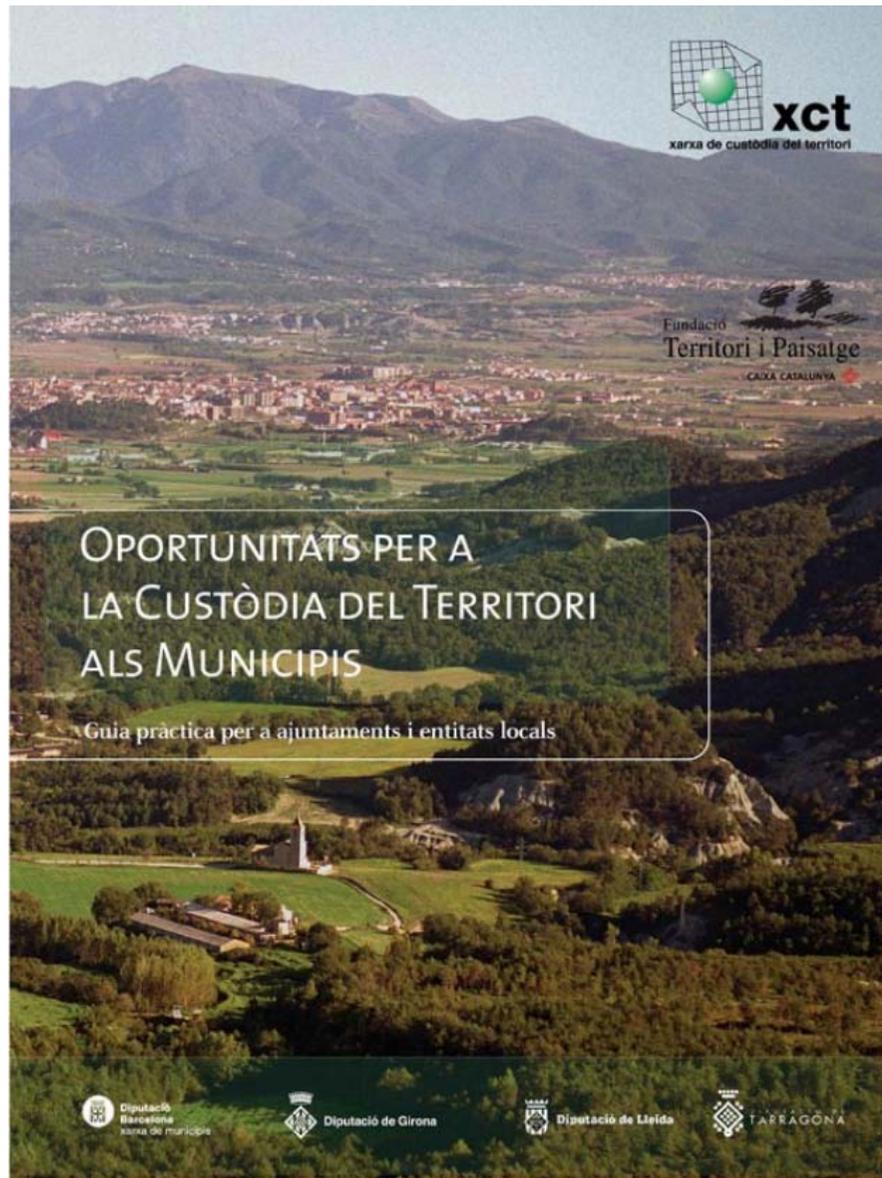

Marco Conceptual

Els protagonistes de la custòdia del territori

Marco Conceptual

El papel de las Entidades Locales

Divulgar, valorizar

Dar a conocer entre la ciudadanía las iniciativas de custodia i ponerlas en valor.

Mediar

Facilitar el trabajo de las entidades de custodia.

Propietario

Subscribir acuerdos de custodia con entidades en terrenos públicos.

Entidad de custodia

Subscribir acuerdos de custodia con propietarios.

Ventajas de la custodia del territorio para las Entidades Locales

- Gestión medio natural y de los recursos naturales y culturales
- Conocimiento técnico y del territorio
- Relaciones humanas
- Ideas innovadoras y creativas
- Oportunidades económicas
- Valor añadido

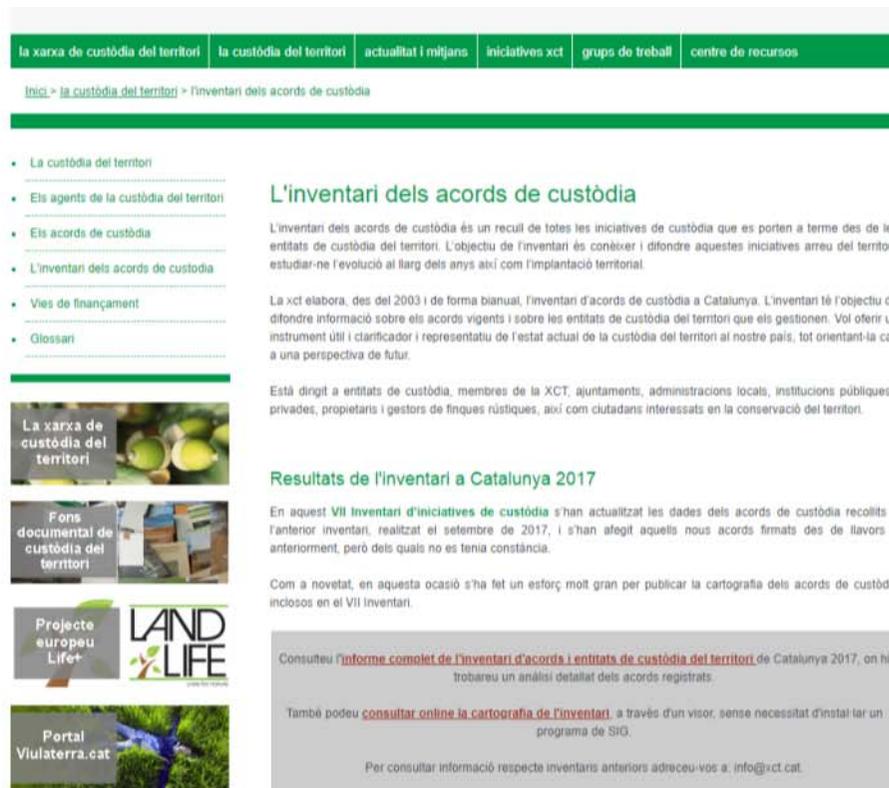

Aportación de la custodia del territorio a las administraciones públicas

- **Diversidad de herramientas innovadoras** para conservar los valores del territorio, basadas en las alianzas y la participación social.
- **Generación de ocupación**, en administraciones locales y en entidades privadas.
- Fórmula de **apoyo a los propietarios privados**, y de fomento del aprovechamiento de los recursos naturales respetuoso con el entorno.
- Mecanismo para **obtener apoyo exterior** (técnico, material, humano) para la gestión del patrimonio natural.
- Oportunidad para **captar ingresos suplementarios** para la conservación del territorio, de administraciones superiores o de fuentes de financiación privadas (fundaciones, empresas, particulares, etc.).

El inventario de los acuerdos de custodia

<http://www.xct.cat/ca/cdt/inventari.html>

la xarxa de custòdia del territori | la custòdia del territori | actualitat i mitjans | iniciatives xct | grups de treball | centre de recursos

[Inici](#) > [la custòdia del territori](#) > l'inventari dels acords de custòdia

- [La custòdia del territori](#)
- [Els agents de la custòdia del territori](#)
- [Els acords de custòdia](#)
- [L'inventari dels acords de custòdia](#)
- [Vies de finançament](#)
- [Glossari](#)

La xarxa de custòdia del territori

Fons documental de custòdia del territori

Projecte europeu Life+

Portal Viulaterra.cat

L'inventari dels acords de custòdia

L'inventari dels acords de custòdia és un recull de totes les iniciatives de custòdia que es porten a terme des de les entitats de custòdia del territori. L'objectiu de l'inventari és conèixer i difondre aquestes iniciatives arreu del territori, estudiar-ne l'evolució al llarg dels anys així com l'implantació territorial.

La xct elabora, des del 2003 i de forma bianual, l'inventari d'acords de custòdia a Catalunya. L'inventari té l'objectiu de difondre informació sobre els acords vigents i sobre les entitats de custòdia del territori que els gestionen. Vol oferir un instrument útil i clarificador i representatiu de l'estat actual de la custòdia del territori al nostre país, tot orientant-la cap a una perspectiva de futur.

Està dirigit a entitats de custòdia, membres de la XCT, ajuntaments, administracions locals, institucions públiques i privades, propietaris i gestors de finques rústiques, així com ciutadans interessats en la conservació del territori.

Resultats de l'inventari a Catalunya 2017

En aquest VII **Inventari d'iniciatives de custòdia** s'han actualitzat les dades dels acords de custòdia recollits a l'anterior inventari, realitzat el setembre de 2017, i s'han afegit aquells nous acords firmats des de llavors o anteriorment, però dels quals no es tenia constància.

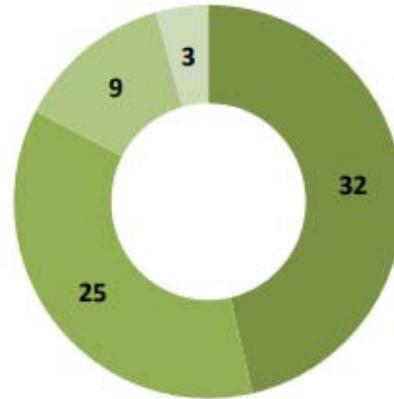
Com a novetat, en aquesta ocasió s'ha fet un esforç molt gran per publicar la cartografia dels acords de custòdia inclosos en el VII inventari.

Consulteu l'[informe comolet de l'inventari d'acords i entitats de custòdia del territori](#) de Catalunya 2017, on hi trobareu un anàlisi detallat dels acords registrats.

També podeu [consultar online la cartografia de l'inventari](#), a través d'un visor, sense necessitat d'instal·lar un programa de SIG.

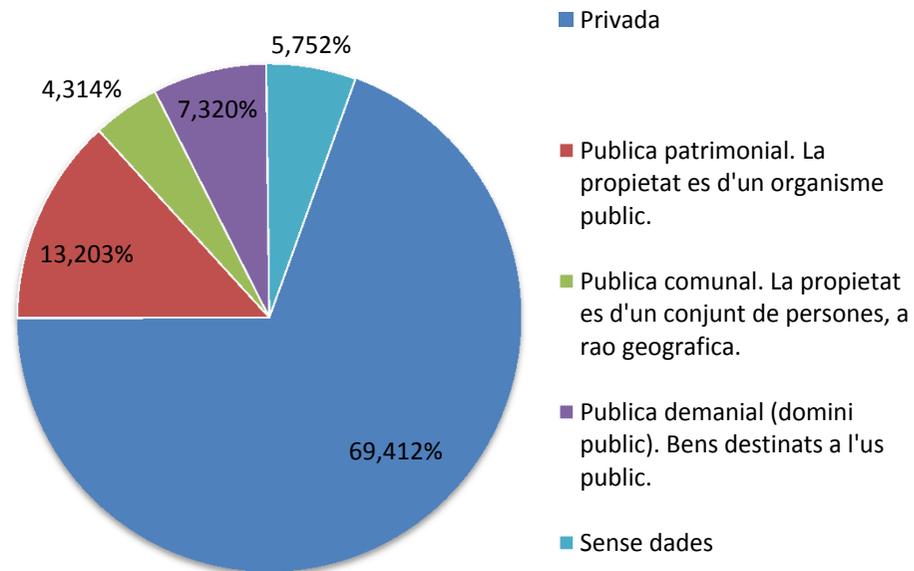
Per consultar informació respecte inventaris anteriors adreceu-vos a: info@xct.cat.

TIPOLOGIA DE LES ENTITATS DE CUSTÒDIA

■ ASSOCIACIÓ ■ ENTITAT LOCAL PÚBLICA ■ FUNDACIÓ ■ ALTRE ORGANISME PÚBLIC

Tipología propiedad de los acuerdos

La experiencia de la Diputación de Barcelona

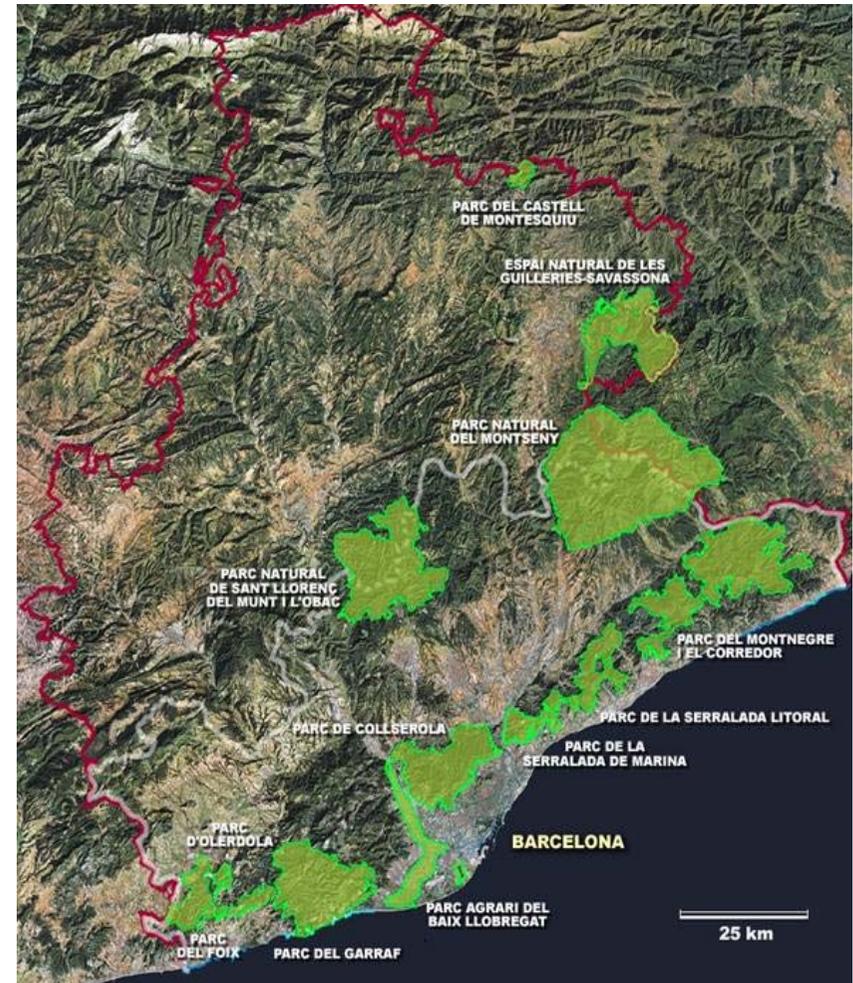
- **Acuerdos de custodia vinculados a la gestión de la Red de Parques Naturales**

- Proyecto CRANC:

- Conservación de torrentes de alto valor natural para el cangrejo de río.

- Parque del Montnegre i el Corredor:

- Acuerdo de custodia propiedad – Ayuntamiento de Sant Celoni – Diputación de Barcelona.

Plan de gestión del cangrejo de río a la Xarxa de Parcs de la Diputació de Barcelona 2017-2020

Convenio entre la Diputación de Barcelona y la Asociación Paisatges Vius, para potenciar la conservación e incorporar la custodia del territorio como línea de gestión

Acuerdos con l'Agència Catalana de l'Aigua y con propietarios privados de las fincas adyacentes a las poblaciones de cangrejo de río

<http://www.paisatgesvius.cat/>

Acuerdo de custodia entre la propiedad, el Ayuntamiento de Sant Celoni y la Diputación de Barcelona

Punto de inicio de itinerario en el Parque del Montnegre i el Corredor

Proyecto de mejora de hàbitats, recuperaci3n de prados y cultivos, y restauraci3n ambiental y paisajística

La experiencia de la Diputación de Barcelona

- **Apoyo a los municipios para potenciar la custodia del territorio**
  - Grupo de trabajo de custodia municipal:
Dentro de los grupos de trabajo de la Xarxa de Custòdia del Territori (XCT)
  - Colaboración Diputació - XCT:
Plan de Trabajo 2018

Grup de Treball de Custòdia Agrària

Grup de Treball de Custòdia Fluvial

Grup de Treball de Custòdia Marina

Grup de Treball d'Educació en Lleure

Grup de Treball de Custòdia Municipal

Grup de Treball de Custòdia Forestal

Grup de treball de custòdia municipal

Qui som. Objectius

OBJECTIUS

1. Intercanvi d'experiències i coneixements.
2. Potenciació de vincles entre ajuntaments i entitats de custòdia i entre la XCT i ajuntaments amb qui ara no hi ha relació.
3. Visualització dels avantatges que ofereix la CdT.
4. Pedagogia interna als ajuntaments (serveis jurídics, intervenció, secretaria, urbanisme...).
5. Representació "institucional" per a l'impuls de la custòdia municipal, de mà de la xct.

COMPOSICIÓ

Diputació de Barcelona
Ajuntament del Vendrell
Ajuntament de Vic
Consorti Lluçanès
Ajuntament de Sant Cugat
Ajuntament de Terrassa
Ajuntament de Vandellós i l'Hospitalet de l'Infant
Ajuntament de Sant Celoni
Ajuntament de Mataró
Ajuntament de Granollers
Associació de micropobles
Xarxa de Custòdia del Territori

CONTACTE

Grup de Treball de Custòdia Municipal
Xarxa de Custòdia del Territori
C/ Sagrada Família, 7
08500 - Vic
Tel. 93 886 61 35
municipis@custodiaterritori.org
www.xct.cat/custodiamunicipal

Programa de Trabajo 2018 XCT - Diputación de Barcelona

- **Actualización de los recursos técnicos y jurídicos existentes y realización de nuevas herramientas:**
  - Revisión “Guía de Oportunidades de Custodia para los Municipios”
  - Modelos de contrato de custodia:
    - Ayuntamiento como propietario
    - Ayuntamiento como Entidad de Custodia
    - Ayuntamiento como colaborador
  - Propuesta de modificación de las Ordenanzas Tipo
- **Inclusión de la custodia del territorio en los trabajos de análisis y planificación territorial a los municipios**

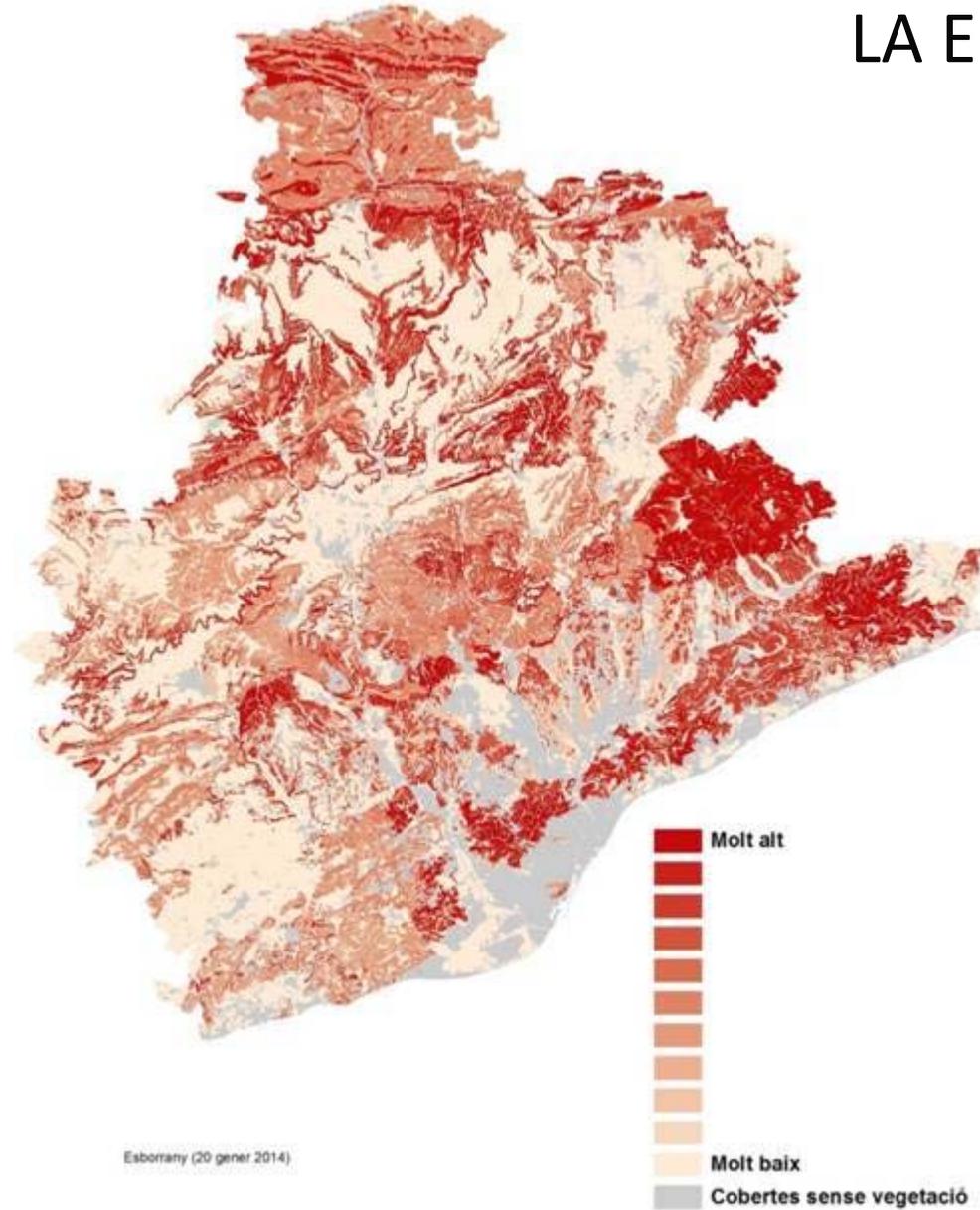

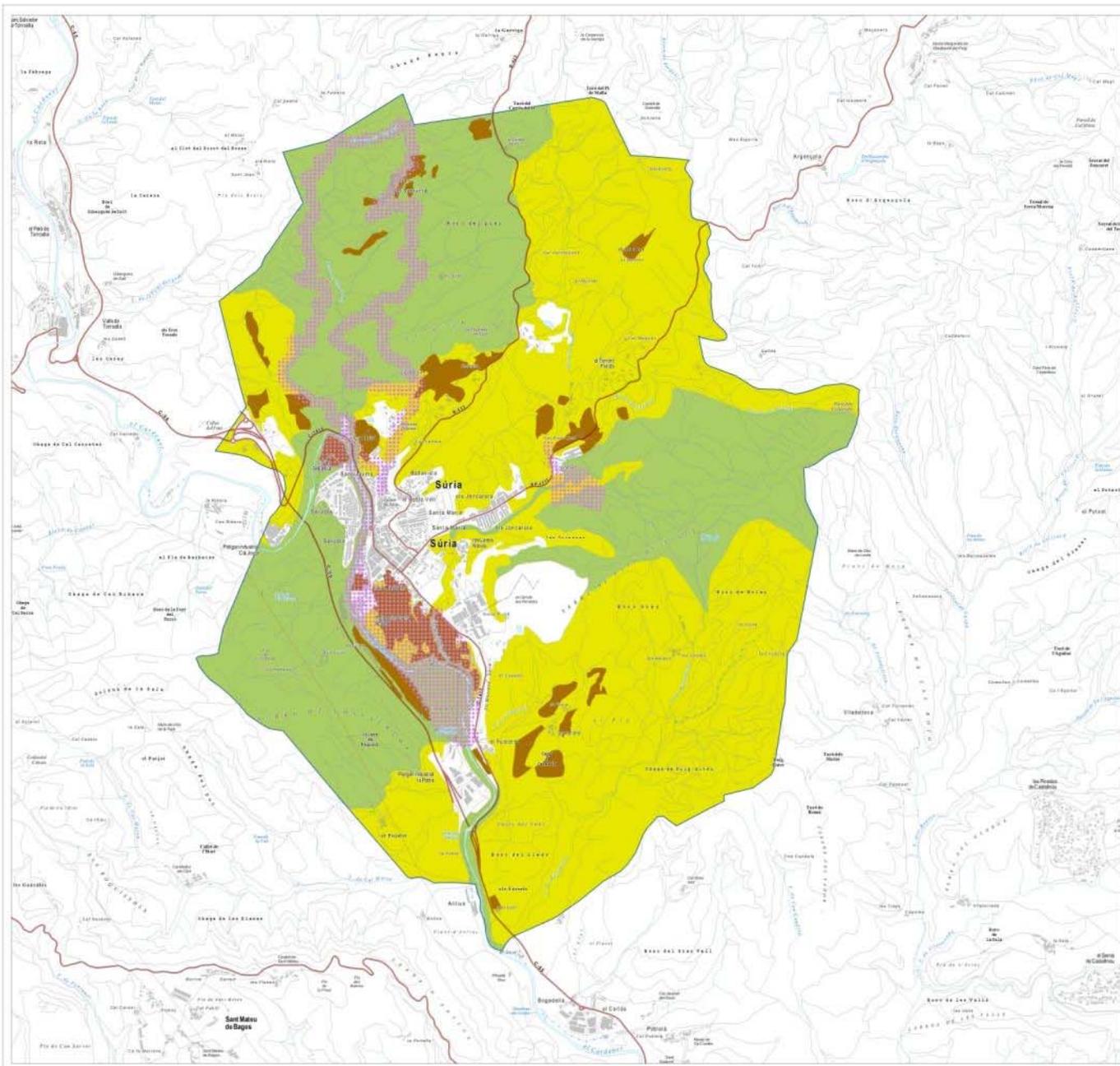
SITxell

Sistema d'Informació Territorial de la xarxa d'espais lliures

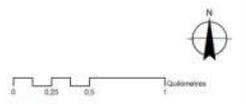

PROTECCIÓN CONTRA LA EROSIÓN

- Muniçipal de Súria
- Zona de conservació de la biodiversitat
- Zona de conservació del paisatge agroforestal
- Zona de foment de l'agricultura ecològica
- Zona d'ús públic i esportiu preferent

 Diputació Barcelona | Àrea de Territori i Sostenibilitat

 Ajuntament de Súria

Avanç de POUM de Súria

Muniçipal: AJUNTAMENT DE SÚRIA

Plan: INFRAESTRUCTURA VERDA: ZONIFICACIÓ

Escala: 1:15.000

Data: agost 2015

94.80000000000000

 SITxell

Programa de Trabajo 2018 XCT - Diputación de Barcelona

- **Actualización de los recursos técnicos y jurídicos existentes y realización de nuevas herramientas:**
  - Revisión “Guía de Oportunidades de Custodia para los Municipios”
  - Modelos de contrato de custodia:
    - Ayuntamiento como propietario
    - Ayuntamiento como Entidad de Custodia
    - Ayuntamiento como colaborador
  - Propuesta de modificación de las Ordenanzas Tipo
- **Inclusión de la custodia del territorio en los trabajos de análisis y planificación territorial a los municipios**
- **Organización de jornadas de formación y debate**

Jornada tècnica

Com puc dinamitzar i implementar la custòdia del territori al meu municipi?

DATA I LLOC

Dimecres 22 de novembre

Edifici de la Diputació de Barcelona
Sala d'actes de l'Edifici del Vagó,
C/ Urgell 187
Barcelona

INSCRIPCIONS

L'entrada és gratuïta, però [cal fer la inscripció prèvia a través d'aquest formulari](#) o a info@xct.cat.
L'aforament és limitat.

ORGANITZA

AMB EL SUPORT DE:

La custòdia del territori és una estratègia útil per a conservar i gestionar els espais naturals més propers, ja siguin agraris, forestals, fluvials o espais verds urbans.

La custòdia del territori pot fer entendre a la població local que la conservació del territori no és solament responsabilitat de les administracions, sinó que també pot, i ha de ser, un objectiu compartit amb la societat civil.

Els ens locals, com a administració més propera als ciutadans, poden tenir un rol important com a dinamitzadors i promotors de la conservació del patrimoni natural del vostre municipi a través de la custòdia del territori. En aquest sentit, els ens i les entitats locals disposeu de característiques apropiades per al desenvolupament de la custòdia municipal: el bon coneixement del territori, la proximitat a les persones - especialment en municipis petits -, la capacitat de gestió integral i la disponibilitat de competències en àmbits com el medi ambient, l'urbanisme i el paisatge.

PROGRAMA

09.30h - 10.00h - Recepció assistents

10.00h - 10.15h - Presentació de la Jornada

Carles Dalmases. Cap de l'Oficina Tècnica de Planificació i Anàlisi Territorial de la Diputació de Barcelona
Marc Vilahur. President de la XCT

10.15h - 10.30h - La custòdia municipal, una eina de consens per a la gestió municipal. *Xavier Romero. Aj. de Granollers i coordinador del Grup de Treball de Custòdia Municipal de la XCT.*

10.30h - 11.30h - Experiències d'èxit de custòdia municipal

- Ajuntament de Sant Celoni. *Marta Miralles*
- Ajuntament de Terrassa. *Marga Rodríguez*
- Consorci de les Gavarres. *Oriol Armet*

11.30h - 12.00h - Pausa cafè

12.00h - 12.30h - Incentius en favor de la custòdia del territori en les ordenances fiscals reguladores dels principals impostos i taxes municipals.

12.30h - 13.00h - Iniciativa "Assignació 0'5% de l'IBI a projectes de conservació de la natura del municipi". *Marc Vilahur, president de la XCT*

13.00h - 13.30h - Casos pràctics de la iniciativa "Assignació 0'5% de l'IBI a projectes de conservació".

- Ajuntament de Santa Coloma de Farners. *Alcalde Joan Martí*
- Ajuntament de Viladrau. *Alcaldessa Margarida Feliu*

13.30h - 14.00h - Debat

Per a més informació contacteu amb info@xct.cat o bé truqueu al 93 886 61 35

Programa de Trabajo 2018 XCT - Diputación de Barcelona

- **Actualización de los recursos técnicos y jurídicos existentes y realización de nuevas herramientas:**
  - Revisión “Guía de Oportunidades de Custodia para los Municipios”
  - Modelos de contrato de custodia:
    - Ayuntamiento como propietario
    - Ayuntamiento como Entidad de Custodia
    - Ayuntamiento como colaborador
  - Propuesta de modificación de las Ordenanzas Tipo
- **Inclusión de la custodia del territorio en los trabajos de análisis y planificación territorial a los municipios**
- **Organización de jornadas de formación y debate**
- **Organización de salidas de campo para conocer y discutir proyectos de custodia municipal**

Programa de Trabajo 2018 XCT - Diputación de Barcelona

- **Actualización de los recursos técnicos y jurídicos existentes y realización de nuevas herramientas:**
  - Revisión “Guía de Oportunidades de Custodia para los Municipios”
  - Modelos de contrato de custodia:
    - Ayuntamiento como propietario
    - Ayuntamiento como Entidad de Custodia
    - Ayuntamiento como colaborador
  - Propuesta de modificación de las Ordenanzas Tipo
- **Inclusión de la custodia del territorio en los trabajos de análisis y planificación territorial a los municipios**
- **Organización de jornadas de formación y debate**
- **Organización de salidas de campo para ver proyectos de custodia municipal**
- **Difusión y apoyo a la custodia municipal:**
  - 0,5% del IBI para conservación

Nuevas perspectivas (legislativas, administrativas y fiscales) para los acuerdos de custodia en Catalunya

- **Contrato de custodia**

- Regulación en el Llibre VIè Codi Civil Català

- **Registro de contratos (y de entidades de custodia)**

- Caracterización de los acuerdos
  - Garantías jurídicas
  - Garantías de interés público

- **Desgravaciones fiscales a la propiedad**

- Propuesta en preparación Generalitat-XCT

